

Vergaderjaar 2018–2019

33 576

Natuurbeleid

Nr. 139

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 november 2018

Hierbij ontvangt u mijn reactie op het verzoek om in te gaan op een studie over de achteruitgang van insectenpopulaties in het tropisch regenwoud als gevolg van klimaatverandering (www.NOS.nl, 16 oktober jl.) (Handelingen II 2018/19, nr. 14, item 8).

Het bericht op de NOS-website is gebaseerd op een artikel dat is gepubliceerd in het wetenschappelijk tijdschrift PNAS¹, geschreven door de onderzoekers Bradford Lister (VS) en Andres Garcia (Mexico). In het artikel wordt een vergelijking gemaakt van de insectenpopulatie in het tropische regenwoud op het Caribische eiland Puerto Rico (VS) in de perioden 1976–1977 en 2011–2013. Geconstateerd wordt dat de insectenpopulatie sterk achteruit is gegaan. Gemeten in biomassa varieerde de achteruitgang in ruim 30 jaar van 10 tot 60 maal. Parallel aan de achteruitgang van de insecten bleken ook de populaties van hagedissen, kikkers en vogels, die insecten eten, sterk achteruit te zijn gegaan. De temperatuur in het onderzoekgebied is in die periode met 2.0°C gestegen. De wetenschappers stellen dat hun onderzoek aangeeft dat de opwarming van het klimaat de drijvende kracht is achter de ineenstorting van het voedselweb in het onderzochte bos. Dit zou kunnen betekenen dat de invloed van klimaatverandering op tropische ecosystemen groter is dan tot nu toe verwacht werd.

Deze studie bevestigt dat er nog veel onbekend is over de gevolgen van klimaatverandering op de natuur, ook in tropische gebieden.

Het sterkt mij in de overtuiging dat wij de doelen van het Parijs-akkoord moeten halen om klimaatverandering tegen te gaan. In Nederland wordt daar door vele partijen hard aan gewerkt. Eén van de manieren waarop het kabinet zich inzet om deze doelen te halen is met mijn visie «Landbouw, natuur en voedsel: waardevol en verbonden».

¹ PNAS = Proceedings of the National Academy of Sciences (USA)

In deze visie ga ik in op mijn streven naar kringlooplandbouw, dat ook een bijdrage levert aan het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten